

TAIZÉ i EKUMENIZAM

Taizé, o kome se toliko govorilo i pisalo za vrijeme dovršenog Koncila, a i danas je suvremen, nalazi se u Burgundiji (Bourgogne) u Francuskoj. Burgundija je u nekim epohama francuske prošlosti imala svoju posebnu ulogu. A u vrijeme slavne Djevice Orleanske (La Pucelle d'Orléans) Jeanne Darc (15. v.) našla se na engleskoj strani protiv elementarnih zahtjeva i interesa francuskog patriotizma i nemalo doprinijela tragičnoj kobi velike junakinje za vrijeme stoljetnog rata oko nasljedstva između presizanja Engleske i defenzivnog rvanja Francuske. Tu su Cluny i Citeaux (cisterciti). U Clunyju se 11. vijeka razbuktała reformistička snaga benediktinskog duha, koja je prislonom na odlične pape tadašnjega vremena, posebno na besmrtnog i svetog Grgura VII, upregla da riješi Crkvu okova državne vlasti, osobito dinastičkog presizanja u osnovne zahtjeve crkvenog upravljanja. To što i sada Crkva nastoji — došlo je to do punog izražaja na Koncilu, — da se sloboda duha što snažnije i potpunije afirmira ispred Cezarovih pretenzija. Samo sada s daleko boljim izgledima na uspjeh nego u prošlosti. Pače i s već postignutim slobodnim stanjem u velikom dijelu svijeta.

U Burgundiji je dakle dašak minulih vremena učinio svoje. U području, gdje je cvatuća romanika s reformnim benediktinskim pokretom odgajala duhovne vrijednosti, da svijet poveže s nebom.

Eto, u tome ambijentu, nedaleko od njemačke granice, osniva idealan mladić Roger Schutz novu zajednicu kalvinističko-ekumenističku, koja će se brzo proćuti svijetom. Bilo je to godine 1940, kad je Schutz, rođen u protestantskoj reformi, odabrao svoje sjedište u seocu Taizéu, na oniskom brežuljku s bisernom romaničkom katoličkom crkvicom.

Ljubav je za siromahe, reklo bi se, bila podloga njegova rada. On ih poslužuje kao braću u Kristu.

Godine 1942. njegova skromna zajednica imala je tri subrata, a nakon dvije godine četiri. Na Uskrs godine 1949. braća, sada već sedam, polažu zavjete čistoće, posluha i siromaštva. Ispočetka se ova zajednica služi već spomenutom katoličkom crkvom za svoj kult s dozvolom autunskog biskupa i tadašnjeg pariškog nuncija mons. Roncallija, malo poslije pape ekumenističkog pokreta.

U pokretu reforme bila je to novost, jer je Martin Luter, najizrazitiji predstavnik reformističkog (protukatoličkog) pokreta, prebrisao redovnički život i redovničke zavjete.

Već iz ovoga, što se dosad navelo, daje se uočiti da je Robert Schutz svojim snažnim zahvatom ljubavi zasnovao novu redovničku zajednicu sasvim

drugim duhom i smjerom negoli je bio šovinistički smjer Ivana Kalvina, prožet averzijom prema katolicizmu, prislonjen na nauku o predestinaciji što dušu ostavlja hladnom, za razliku od katoličke nauke o predestinaciji što u dušu unosi smirenje i nadu.

Zavjeti, od kojih Tezejci toliko drže, povezuju ih s velikom vjekovnom praksom redovništva na Zapadu i Istoku. Ova je ustanova kod njih produhovljena, kao i inače sav život i rad. Njihovo je redovničko pravilo bilo definitivno redigirano i prihvaćeno godine 1953. Bilo je i neshvaćanja i protivnosti. Ali Schutz je bio smiren i ohrabren susretom s Ivanom XXIII, koji je ekumenističku misao prenio na sve, barem one najglavnije, kršćanske konfesije. Njegovih redovnika ima sada preko šezdeset. Ljubav je Tezejaca duhovno izgrađena, pa uvelike zanima i privlači i nepripadnike toga pokreta. Schutz misli, da Bog vodi tok povijesti, i smatra sebe i svoje oruđem u Božjim rukama. Njegov je zakutak zaklon mira za mnoge kršćanske duše. Njegovi se redovnici bave ne samo svojom i tuđom duhovnošću, nego i ručnim radom (mozaici, keramika) i karitativnom djelatnošću, a duhovno im je središte novi veliki Hram pomirbe. Sad je moguće vidjeti u Taizéu i Engleza i Skandinavca, i aristokrata i priprosta čovjeka, i svi se osjećaju braćom. U kripti velikog hrama ima jedna katolička kapela i jedna pravoslavna. Katolički posjetioci hrama primjećuju da se ipak tu osjeća nešto hladnoće, kao da tu duša čeka Boga, jer ga nije potpuno našla. Redovnici u crkvi pjevaju psalme toplo i zanosno, a glazba je jednog Isusovca. U Taizéu se susreću i katolički redovnici franjevci. Stanuju u jednoj maloj priprostoj kućici i rade zajedno s protestantskim redovnicima. Pače prihvaćaju i hodočasničke posjetioce Taizéa. Ima u Taizéu i osam katoličkih redovnica raznih kongregacija. Na prvi mah to izgleda čudno. Ali ti pripadnici katoličkih redovničkih zajednica traže ovdje nešto što ih sve može da spoji.

Tezejci su na okolnoj ravnici imali posjeda. Odrađivale su ih katoličke obitelji. Ali jednog dana, kad su se redovnici možda jače osjetili zagrijani za siromaštvo, sve su svoje zemlje poklonili tim katoličkim obiteljima.

Hoće li molitva tezejskih redovnika u njihovu Hramu pomirbe pridonijeti ujedinjenju kršćanskog svijeta? Hoće li tomu doprinijeti njihova žrtva, njihova ljubav, njihov idealizam? Da je Krist molio u jednom svečanom času, pred svoj kalvarijski uspcn, da svi budu jedno, to znamo. Smijemo li se dakle nadati?

pb

MARIJA U MISTERIJU KRISTA I CRKVE

Nekoliko refleksija uz VIII poglavlje Konstitucije o Crkvi

U VIII poglavlju Konstitucija govori o Mariji. Bog je htio da Marijin »fiat« prethodi Utjelovljenju kako bi po ženi došlo spasenje, kao što je po ženi došla propast. Ta se veza Majke sa Sinom u djelu spasenja očituje od Kristova začeca pa sve do njegove smrti na križu. Tako je Marija majka ne samo Glave Mističnog Tijela nego i njegovih udova za koje se i poslije svog zemaljskog života majčinski brine. Ujedno je savršen tip Crkve prema kojemu ona kao svom uzoru diže oči. Papa Pavao VI u svom govoru na svršetku zasjedanja proglasio ju je Majkom Crkve.

Kristovska se evolucija započela pod Marijinim srcem. Stavila ju je u pogon majka. Ne polugom, nego potpunim darom majčinstva svoga bića. Od goleme je važnosti za nas kršćane znati da je Marija na dan navještenja dala Bogu pristanak da postane majkom Božjega Sina, i to će